

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 44.
27 Okt.

Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet

15 ärg.
1898.

Det kommande fridsriket.

Es. 11: 1—10.

Äfven jag minnes en tid, då jag var ung. Då var barnkammaren mitt fridsrike. Visst ville det blifva storm och åska ibland uti hemmets lilla vrå, liksom därute i naturen, men det gick så fort öfver och lämnade rum för det kärlekens solsken, som gjorde mitt hem — barn och föräldrar — så lyckliga. Men ju större jag blef, ju mer fick jag ock se världen utom hemmet, och, ledsamt nog, detta var icke utan ett visst inflytande äfven på det lilla fridsriket i hemmet. Jag kommer ihåg fridsstörrarne, det var afund, häftighet, oförnöjsamhet och flera af den dåliga släkten. Men ändå fanns det så mycket af kärlekens regemente, att jag kan försäkra er, att fridsriket ej tagit riktigt slut ändå.

Men när jag då blef stor och fick lära känna världen och se, huru hat och afund där störa friden mellan människorna, då jag hörde om krig, hvaruti tusentals människor döda hvarandra, då önskade jag, att barnkammarens fridsrike skulle komma till välde, och veten I, barn, denna min önskan har utsikt att förverkligas.

I samma mån som kristendömen får genomsyra våra hem och omskapa

människohjärtan, så skall fridsriket inträda. Ja, hvarhelst du ser en människa full af kärlek, en, som lönar hat med kärlek, bannor med välsignelser, där ser du redan en, i hvars hjärta fridens konung för spiran. Men de äro ej många dessa fridens barn, den större delen är främmande för kristendomens grundlag, som är kärlek. Därför är också jorden full med orättvisor, full af förföljelser, smädelser, hat och mord. Därför afundas också den fattige den rike, därför tränger sig bedrägeriet in mellan säljare och köpare. Fridsriket har ej kommit till välde än, men det kommer, och vi få ju hoppas, det kommer snart.

I fridsriket skall icke våldet och godtycket föra spiran, utan Kristus. "Och han skall döma de arma med rättvisa och skipa lag åt de lidande på jorden. Och rättvisa skall vara hans länders bälte och trofasthet bältet om hans höfter." En sådan konung har jorden ännu icke sett, men *Jesus* skall en gång regera både i himmel och på jord, då skall fridsriket inträda.

I kännen kattens lömskhet och blodtörst och hafven kanske läst om hans kusiner, tigern och leoparden. Dessa grymma djur skola under inflytande af Kristi kärlek ändra sin natur, de skola icke mer fördärfva och skada andra, såsom nu. I fridens rike skall tigern hafva samma sinnesart som lammet, och örnen blifva så mild som dufvan. Den giftiga huggormen skall ej mer använda sitt gift — han skall låta en liten parfvel på ett år leka med sig utan att göra honom skada.

Sådan är den ljufliga bild, som pro-

feten målar för oss. Barnafriden och oskulden skall då komma till våldet, och hela jorden blifva ett enda stort hem, där alla människor lefva som syskon i innerlig endräkt och kärlek.

Fr. E.

Den hvita katten.

Jen liten by i det sydliga Sjelland bodde en ung timmerman och hans hustru. Penningar hadē de icke mycket, men barn hade de fullt upp, hela sju stycken. Det var icke alltid så lätt för två händer att skaffa bröd till så många, men Nils hade ett par starka händer, en kraftig vilja och ett friskt mod, och har man bara dessa delar, så kommer man nog igenom världen, isynnerhet när man som Nils varit förståndig och valt en rask flicka till hustru och icke en docka. Hans lilla, knubbiga, klarögda Karin var ingen vaxdocka utan ett litet vackert människobarn med händer, som icke lågo overksamma i knät utan voro i rörelse från morgon till kväll. Men så skeno också både barnen och hemmet af snygghet och renlighet, och för sin Nils sörjde hon med den trognaste omsorg. Maten var alltid färdig i rätt tid, och god och kraftig var den också, "det måste Nils ha", sade Karin, "och barnen med, om de inte ska bli ena usla skrällen. Man har inte mycket förstånd, när man menar, att kraftig mat är dyrare än det eländiga pjank, som en del lagar till åt sina män. Den sortens hustrur gör apotekarne rika och fyller kyrkogårdarna."

Och Karins ögon blixtrade, och hon knep ihop den lilla munnen med stor bestämdhet. Tanken på de slarfvisa hustrurna försatte henne alltid i misshumör.

Som man ser, var Karin icke någon ängel i mildhet; hon hade som de flesta duktiga naturer sina stora skuggsidor. Däribland var också den, att hon sysse-

satte sig mera med sina medmänniskor än som var godt för henne själf, och därvid kom hon också på den tanken, att lyckan var alldeles för mycket olika fördelad här i världen. Hon kunde ibland vara riktigt förnärad på Herren Gud, för att han efter hennes mening inte handlade rättvist.

“Där ha vi nu familjen på herrgården“, sade hon. “De äro så rika, att de knappt veta, hvar de ska göra med sina penningar, och de ha inga barn alls. Och den rike grosshandlaren från Köpenhamn, som bor på det vackra landtstället här bredvid om sommaren, han har inte heller några barn. Vi däremot, som ha så många barn och kunde så väl behöfva penningar, vi få inga, fastän vi släpa och slita från morgon till kväll.”

Det talet tyckte Nils inte om att höra.

“Vill du vara klokare än vår Herre Gud i himmelen?” sade han. “Sköt du bara ditt, och låt honom sköta sitt. Allt blir godt, bara inte vi människor vilja vara viktiga och resonnera om det som han gör.”

Då var Karin tyst, men inse att hon hade orätt, det kunde hon inte.

Det var ena vackra barn Nils och Karin hade: friska, kraftiga, solbrända gossar, som inte voro rädda för att taga ett liftag med hvarandra, och små knubbiga, rödkindade flickor med mörka, leende ögon och gropar i de runda kinderna. Alla sade, att barnen liknade fadern upp i dagen, och det var Karins stolthet. Hon blef däremot ganska förnärad, när någon menade, att några af dem liknade henne, fastän de visst icke heller förloerade på den likheten. De lärde tidigt att arbeta; från det de voro fyllda fyra år måste de börja göra nytta, och de större skulle bära ansvar för att de mindre icke skadade sig.

Barnens bästa lekkamrat var en stor, snöhvit katt, som en vinter tagit sin tillflykt till dem, alldeles förbi af hunger och köld och tydligen äfven af misshan-

del. Hon blef visserligen snart frisk igen under den goda vården i timmermannens hus, men de nändes ändå inte jaga bort henne för att måhända återigen utsätta henne för misshandel.

Snöhvit, som barnen hade kallat henne, var den bästa katt i världen. Hon fann sig med stort lugn uti att de små drogo henne i svansen och gjorde alla slags konster med henne. Hon kände sig tydligen alldeles säker på, att de aldrig ville göra henne något verkligt ondt.

Hon hade sitt tillhåll på vinden, och en morgon, då Karin kom dit upp, hörde hon ett spädt pip från ett hörn därborta. Där låg kisse på en liten halmknippa i en tom korg med sex små, hvita ungar. Barnen jublade, men glädjen varade icke länge.

På herrgården hade de för tillfället ingen katt, men däremot öfverflöd på råttor och möss. Så fort de fingo höra talas om de sex kattungarne, köpte de dem af Nils, och så snart dessa kunde något så när reda sig på egen hand, hämtades de till herrgården, så att de kunde få blifva hemmastadda där. Flera gånger om dagen gick då Snöhvit af sig själf dit upp, fann vägen till sina ungar och gaf dem hvad de behöfde, men alltid kom hon tillbaka igen, tålig och stilla. Ungarne hade det visst utmärkt bra, de lågo på dunkuddar i en prydlig tågkorg. Men hemma i timmermannens stuga lågo barnen med armen om halsen på Snöhvit och gråto öfver hennes ungar.

(Forts.)

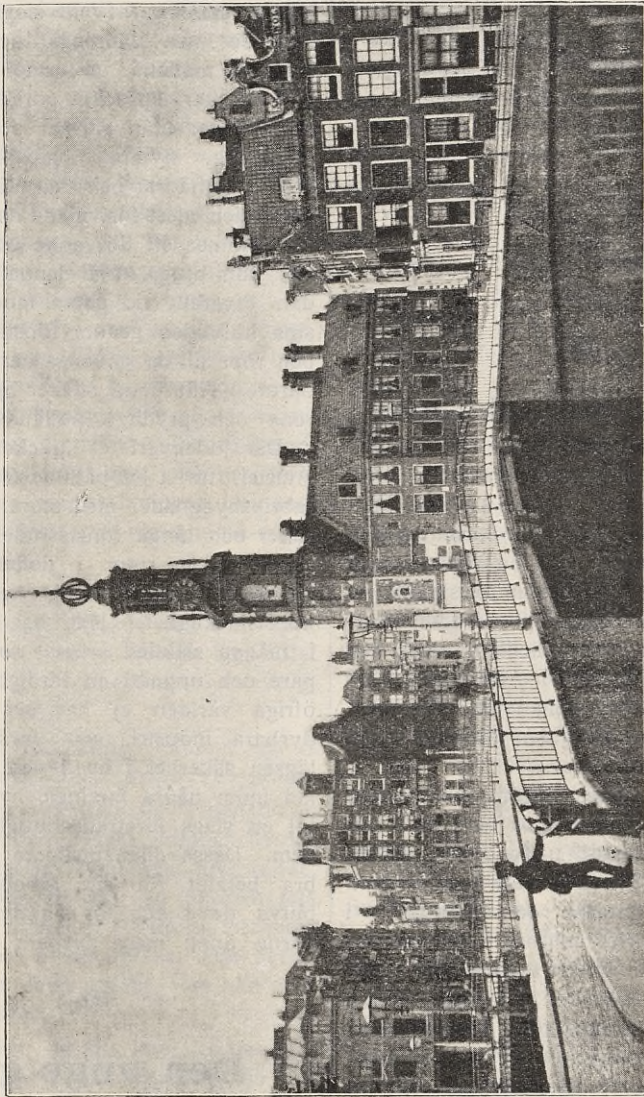
Hos "far".

Med teckning.

Så roligt har hon, den lilla Verna,
 Älltjämt hos far,
 Och därför också hon stannar gärna
 Hos honom kvar.

HOS FAR.

VÄRLDENS HUFVUDSTÄDER: JUDEKVARTERET I AMSTERDAM.

Hon frågar, frågar, hvad allt kan heta,
 Hvar till det är,
 Och mycket nyttigt hon så får veta,
 Och mångt hon lär.

Sin doeka bär hon alltjämt i famnen,
 Ätt hon ock må
 Få fröjda sig åt den vida hamnen
 Och vågor blå.

Och nog lär dagen väl hastigt skrida
 Jämväl för far,
 När såsom solglimt invid sin sida
 Han Verna har.

Aster.

Världens hufvudstäder.

Amsterdam.

Med flera teckningar.

(Forts. fr. n:r 42.)

En af Amsterdams folkrikaste delar är judekvarteret. Här bo dessa Israels mörkögda barn liksom för sig själfva, fastän de under många århundraden i borgerligt afseende varit likställda med stadens öfriga invånare. I Amsterdam voro judarne ansedda och behandlade som människor, då de i hela den öfriga världen jagades som vilda djur.

Amsterdams judar utgöra ett antal af 25,000 och bo hopträngda i ett litet kvarter, som de bebott under tio släktled. Det är ganska intressant att göra en vandring genom gatorna och gränderna i denna stadsdel, isynnerhet som dess invånare synas hafva ett oeftergiftigt behof af att bo och vistas i fria luften. Medan holländaren anser sitt *hem* för den allra dyrbaraste af lifvets gåfvor och isynnerhet dess inre för en helgedom, dit han älskar att draga sig tillbaka från lifvets buller och bång, ser man dessa flyktingar från Kaanans land tillbringa hela dagen utanför sina bostäder under bar himmel utan att fråga efter nordens köld och dimmor. Deras gammalmodiga butiker

inkräkta ett långt stycke af gatan, och som de flesta äro köpmän, blir gatan förvandlad till en ständig marknad.

Och hvilka butiker och hvilka varulager! Aldrig såg ett människoöga en brokigare samling af allt slags skräp: nedfläckade ljusa klädningar och snedgångna kängor, malättna uniformer och buckliga soldatkaskar, sprucket porslin, stolar utan sits, böcker utan pärmar och paraplyställ utan tyg, stympade gipsbilder, sönderbrutna solfjädrar och skärmlösa mössor — allt i den mest förtviflade oordning. Hårtill kommer ett döfvande sorl af gälla röster, som bjuda ut all denna härlighet, medan öfverallt vid gatan mödrar sticka ut sina hufvuden genom fönstren och skrika och ropa till de smutsiga barnen, som leka därute. Allt detta sticker hjärt af mot de rena och prydliga holländska kvarteren.

Där judekvarteret sträcker sig ned mot Amstel, träffa vi på flodstranden väldiga fabriksbyggnader med stora, enformiga fasader och långa fönsterrader, som spegla sina dunkla rutor i floden. Här bor en befolkning, som är berömd för sin konstskicklighet. Här har son efter far i många släktled arbetat som diamantslipare och uppnått en färdighet, som i den öfriga världen ej har sin like. Denna dyrbara industri, som fordrar en öfverlägsen säkerhet i hand och öga, är samlad inom några familjer, hvilka gjort den till ett slags företrädesrättighet ensamt för dem. Dessa diamantslipare förstå att taga bra betaldt för sitt arbete, och därför blifva de i och för sig dyrbara ädelstenarna ännu mera dyrbara och sällsynta.

(Forts.)

Den unge grufarbetaren.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Heckor förgingo, men Mikael kunde icke upptäcka något af det förlorade schaktet, icke heller fick han arbeta i närheten däraf. Men en dag blef han tillfälligt

vis kvar i grufvan litet längre än vanligt, och Georg gick ensam hem. Allt var så tyst, grufarbetarne voro allesammans borta, och när Mikael stod vid ingången till det stora schaktet, lyste hans gruflykta blott såsom en lysmask i mörka natten. Mången gosse i hans ålder skulle hafva känt fruktan i denna ensamhet, men Mikael var icke rädd, han var ju van att vistas här nere, och dessutom kände han i sitt hjärta en lefvande visshet om att han stod under Guds beskydd. Han tänkte nu såsom så ofta förr på den underbara tilldragelse, som händt honom, och det föll honom in, att nu vore ett passande tillfälle att litet närmare undersöka platsen, och så gick han åt det håll, där han förr arbetat. Till sin stora bestörtning såg han ett ljusken på väggen; det syntes strömma ut genom en liten öppning just på den plats, där han förut upptäckt silfvermalmen. Gossens hjärta slog högt, då han kom närmare, hörde han hviskningar därinnanför, och han kände igen rösterna på några arbetskamrater.

“Det var en lycka för oss, att pojken hittade på schaktet,” sade den ene, “och så klokt det var, att vi murade igen hålet så hastigt sedan. Inspektoren var riktigt ond, det såg jag.”

“Ja, vi bli rika karlar allihop, om vi bara inte bli upptäckta,” svarade en annan.

“Det är jag inte rädd för,” menade en tredje skrattande. Några minuter hördes ingenting annat än hammarens knackande, men sedan började åter en af dem tala med dämpad stämma: “Vill ni inte säga mig, kamrater, hvem det är, som egentligen upptäckt detta schakt, som kan göra oss alla så rika?”

“Det är bäst, att du inte vet det, annars skulle du kunna förråda oss alla med din dumma samvetsgrannhet. Nu har du ingenting annat att göra än att dela skatten med oss.”

“Ack, ja, vi äro ju alla så fattiga,” hviskade åter den försagda rösten. Hvertenda af de ord som uttalats, hade fyllt

Mikael med förfäran; han tyckte sig hafva känt igen grannens röst, densamme, som så uppoftande stått dem bi uti nödens stund. Mikael ryste vid den tanken, att äfven denne skulle vara delaktig med i kamraternas brott. Men ännu innan han hunnit hämta sig från sin bestörtning, hörde han, huru grufarbetarne rustade sig till uppbrott, och den tanken kom ovillkorligt för honom, att dessa män icke skulle skona honom, om de såge sig upptäckta.

Han ilade framåt längs den smala gången och stannade icke, förrän han kom upp i det fria. — Men denna natt kunde Mikael icke få en blund i sina ögon, så upprörd var han öfver allt hvad han hört. Och till råga på allt måste han behålla alitsammans för sig själf — hans far var ännu icke stark nog, och Georg var för ung att kunna anförtro denna farliga hemlighet. Han var mycket förbryllad; han visste, att om han förteg det han hört, gjorde han sig medskyldig i de andras brott, och likväl, om han talade om det, så måste han också förråda den stackars grannen, som varit så vänlig emot honom och hans kära i nödens tid. Kanske hade han hört miste? Han hade häromdagen fått veta, att grannen Hahn nyligen fått ett mera lönande arbete, och då kunde ju icke uttrycket: “vi äro så fattiga,” härröra från honom.

Följande afton stannade han ånyo kvar, sedan Georg gått, och när han åter var alldeles ensam, gick han tillbaka till den ödesdigra platsen. Han smög sig försiktigt fram till stället, liksom vore han en tjuf, tänkte han själf. Han tittade in genom springan och såg, huru fyra af grufarbetarne ifrigt samlade malm, men när de vände sina ansikten mot ljuset, märkte han till sin obeskrifliga lättnad, att grannen Hahn icke var med ibland dem.

Då tappade han sin lykta. Den föll med en stark smäll ned på marken, och — gossen var upptäckt. I nästa ögonblick var han omgifven af fyra vilda säl-

lar, som betraktade honom med lågande blickar.

“Jaså, har du spårat upp oss nu, din spion? Hvad tänker du göra nu då?”

Mikael svarade icke ett ord.

“Svär, att du inte tänker förråda oss!”

“Det kan jag inte göra”, svarade den modige gossen. “Först bedrogo ni mig, och nu tänker ni också föra edra herrar bakom ljuset.”

Några af karlarne började skratta högt. Det förekom dem mycket lustigt, att en värnlös gosse vågade sätta sig upp emot dem.

“Hur ska vi nu bära oss åt? Vi vilja inte göra gossen något illa, men vi böra komma ihåg, att han kan tillfoga oss stor skada.”

“Det finns bara en utväg”, sade den vänligaste af dem, “vi gifva dig en andel med, så blir du en rik karl.”

“Jag vill inte bli någon tjuf”, svarade Mikael fast.

“Du får nu välja — dessa väggar äro tjocka, och vägen till dagsljuset är lång.”

Den olycklige gossen darrade i hela kroppen. Han förstod, att vinningslystnaden förtagit hvarje gnista af förbarmande hos dessa män.

“Tänk på din far och dina syskon”, hviskade en af dem i hans öra, “du kan göra också dem rika, om du vill.”

Mikael sjönk ner på sina knän och snyftade som om hjärtat ville brista. Oupphörligt ansattes han af karlarnes frestelser, men de kunde icke komma honom att vackla i sitt beslut. Slutligen hörde han icke längre på dem; han knäppte sina händer och utgöt sitt ångestfyllda hjärta i en brinnande men tyst bön.

“Vi kunna låta bli att arbeta här på ett par månader”, hviskade karlarne sins emellan, “och under tiden —” de sågo på gossen med en betydelsefull min, sedan började de packa ihop sina tillhörigheter.

“Vi lämna dig alltså här i schaktet, som du själf upptäckt, här är du i godt

förvar. Nå nå, stirra inte på oss, som om vi tänkte slå ihjäl dig.”

Mikael slog händerna för ansiktet, och hans kropp skakades allt emellanåt af en sakta snyftning.

Arbetarne tillmurade ingången utifrån så fast, att gossen omöjligt kunde öppna den. Och sedan lämnade de honom ensam — ensam i detta fängelse, ur hvilket han icke kunde befria sig, och där den säkra hungersdöden väntade honom.

Han såg sig omkring i schaktet. Märkvärdigt nog hade karlarne lämnat hans lykta kvar; han kände det såsom en verklig välgärning. Han grät icke mer, ty han kände, att Gud hört hans bön och var honom nära. (Forts.)

Kring Granen och Brasan,

*den omtyckta och pigga julkalendern, afsedd för barnen i hemmet, söndagsskolan och den dagliga skolan, utkommer med sin tionde årgång till instundande julhelg. Innehållet omväxlande och roande och på samma gång kristligt fostrande. Illustrationerna utsökt fina. Priset blir 15 öre netto vid direkt rekvisition hos **Barnavännens Expedition, Uppsala**, då minst tio exemplar tagas under en adress; i bokhandeln 25 öre. På det att rekvisiterna skola erhålla julkalendern i tid, och för bestämmande af upplagens storlek uppmana vi våra vänner och alla prenumerantsamlare att insända beställning så fort ske kan, om möjligt före den **20 November**.*

Uppsala i Oktober 1898.

Red. af Barnavännen.

Söndagsskoltext för den 6 Nov.:

2 Krön. 30: 1—12.

Tänkespråk: Låtom oss gå in i hans boning, låtom oss tillbedja för hans fotapall. Ps. 132: 7.

Upsala 1898, Upsala Nya Tidn. aktieb. tr.